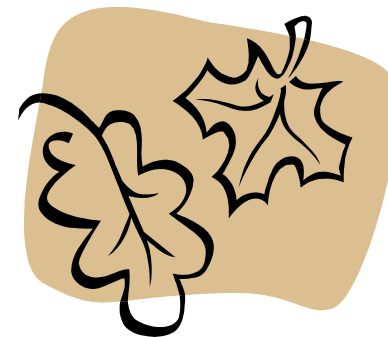
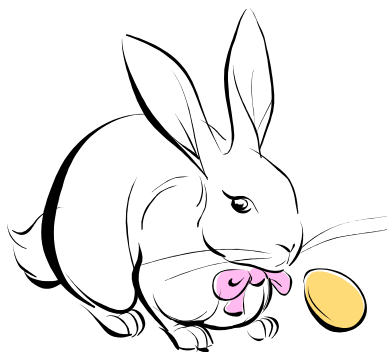

Rumunské tradice a zvyklosti od jara až do zimy

aneb význam obyčejů v životě
Rumunů

Tradice - soubor ustálených

- obyčejů - obiceiuri
- zvyků - datini
- mravů - moravuri - maniere

v rámci sociálních skupin (národních, etnických, profesních atd. ale i rodin), které se předávají ústním podáním z generace na generaci a tvoří specifický rys pro každou sociální skupinu

<http://www.stripky.cz/svatky/>

<http://www.traditii.ro/>

Bine ati venit la TRADITII.RO

Cosul meu

Nu exista produse in cos

condiții de utilizare
asistență pt. utilizatori
modalități de plată
modalități de livrare

Craciun

cadouri Craciun

coronite

dopotei

ornamente brad

decoratiuni

măști tradiționale

Artizanat

cosuri rachita

ceramica

lemn

tesaturi

port popular

icoane

podoabe

tradiții.ro

Bine ati venit la www.tradiții.ro!

Va invităm să descoperiți arta tradițională românească realizată de mesteri populari din toată țara.

Produsele www.tradiții.ro sunt unice și cele mai multe se execută doar la comandă.

Pornind de la articolele prezente și nu numai, în funcție de cerințele dvs. se pot realiza obiecte personalizate (ca formă, dimensiuni, calitate) care să răspundă în totalitate nevoilor și așteptărilor dvs.

Pentru vânzări en-gross și comenzi speciale vă rugăm să ne contactați.

Icoane
Bizantine

Impletituri

Oua
încondeiate

Ceramica
tradițională

calendarul popular

Sarbatorele primaverii!

♥ Dragobetele
răpus de
♥ Sf. Valentin?

- Ziua Martisorului
- Tradiții de marțisor
- Despre marțisoare
- Zilele babelor
- Sfinti mucenici

Mestesuguri

- Olăritul
- Încondeierea ouălor
- Prelucrarea fierului
- Icoane pe sticlă

- Pașca de Paști
- Drob de miel

contact telefonic

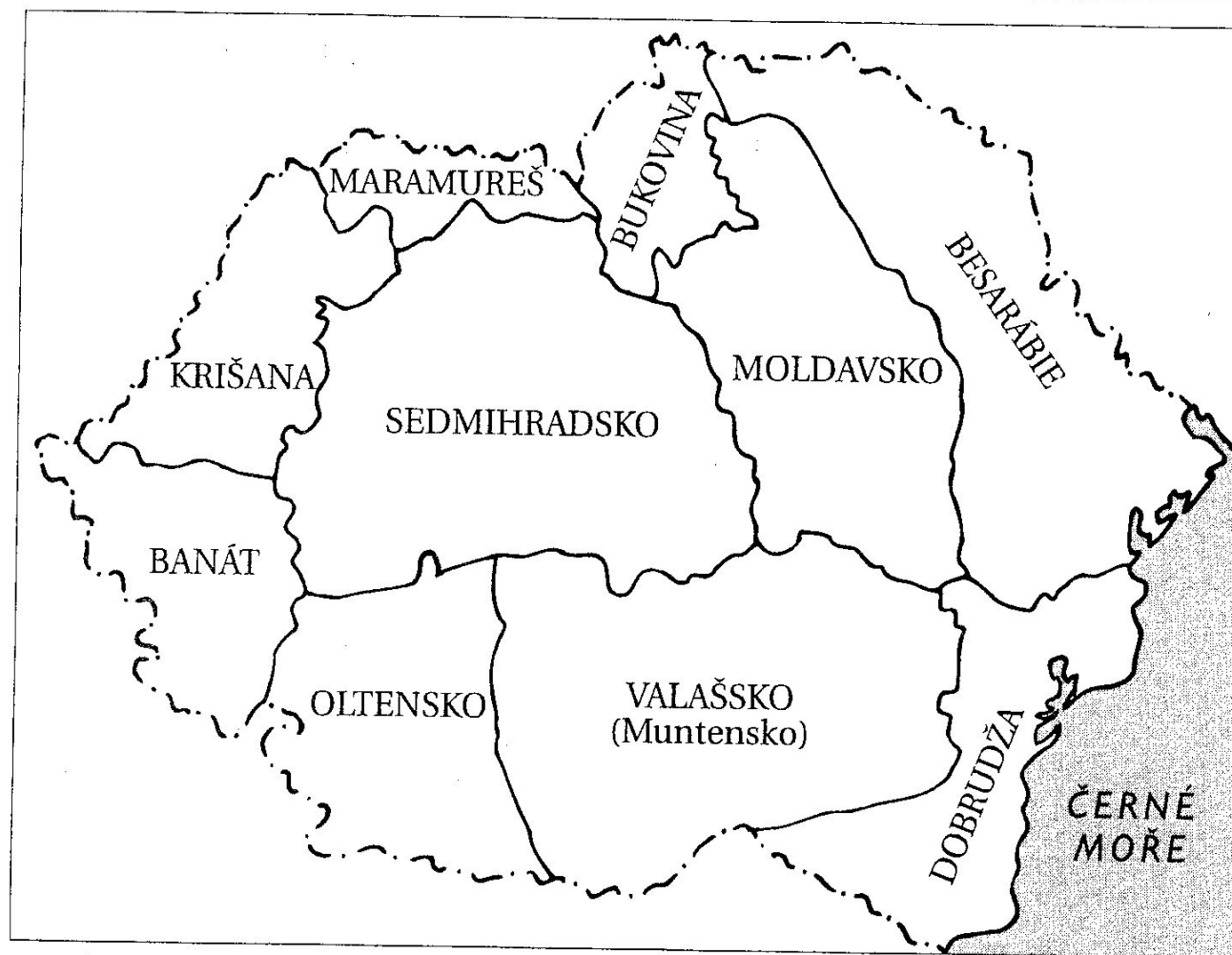
Connex: 0724000018

Orange: 0745361649

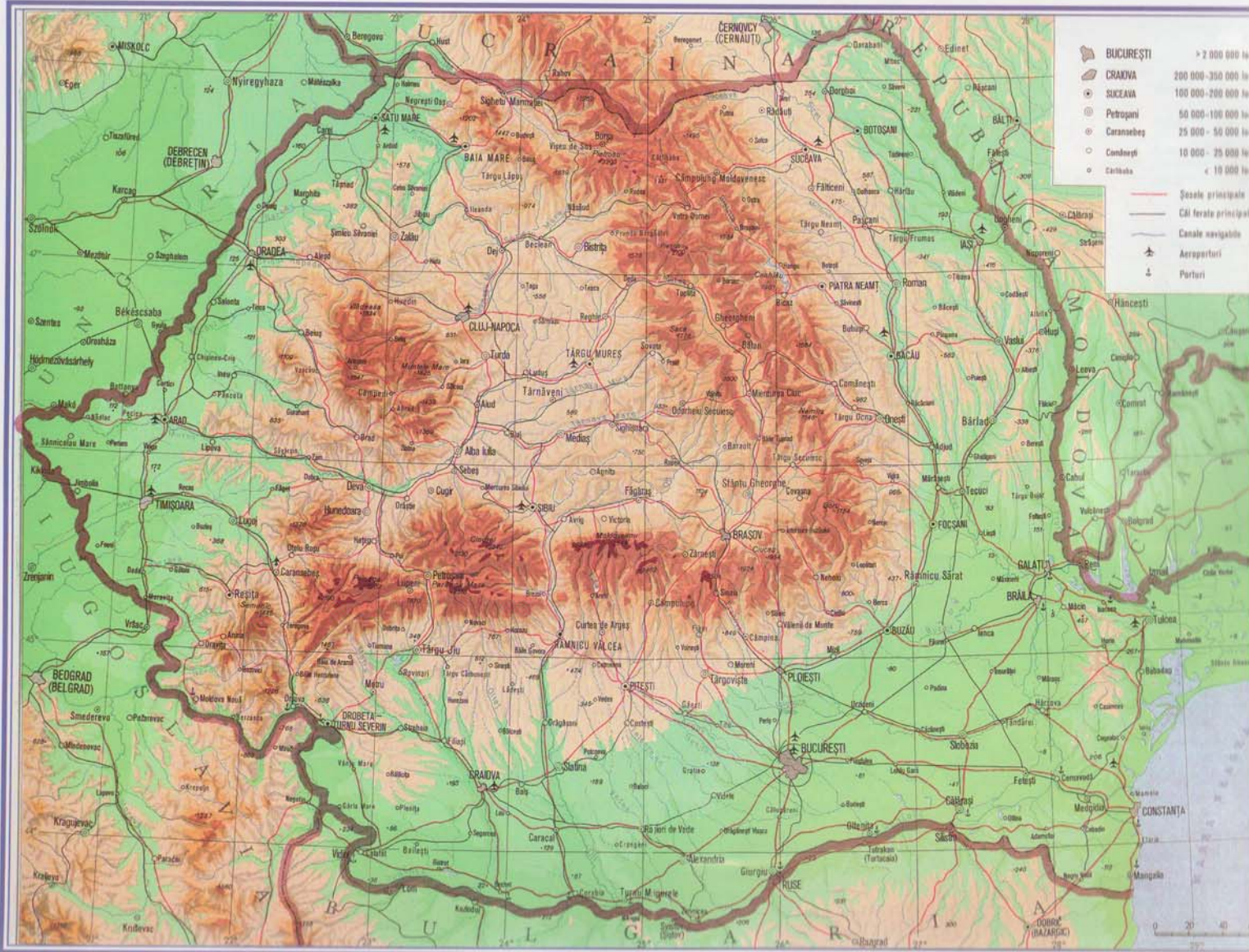
Tel: 031-4124858

contact@tradiții.ro

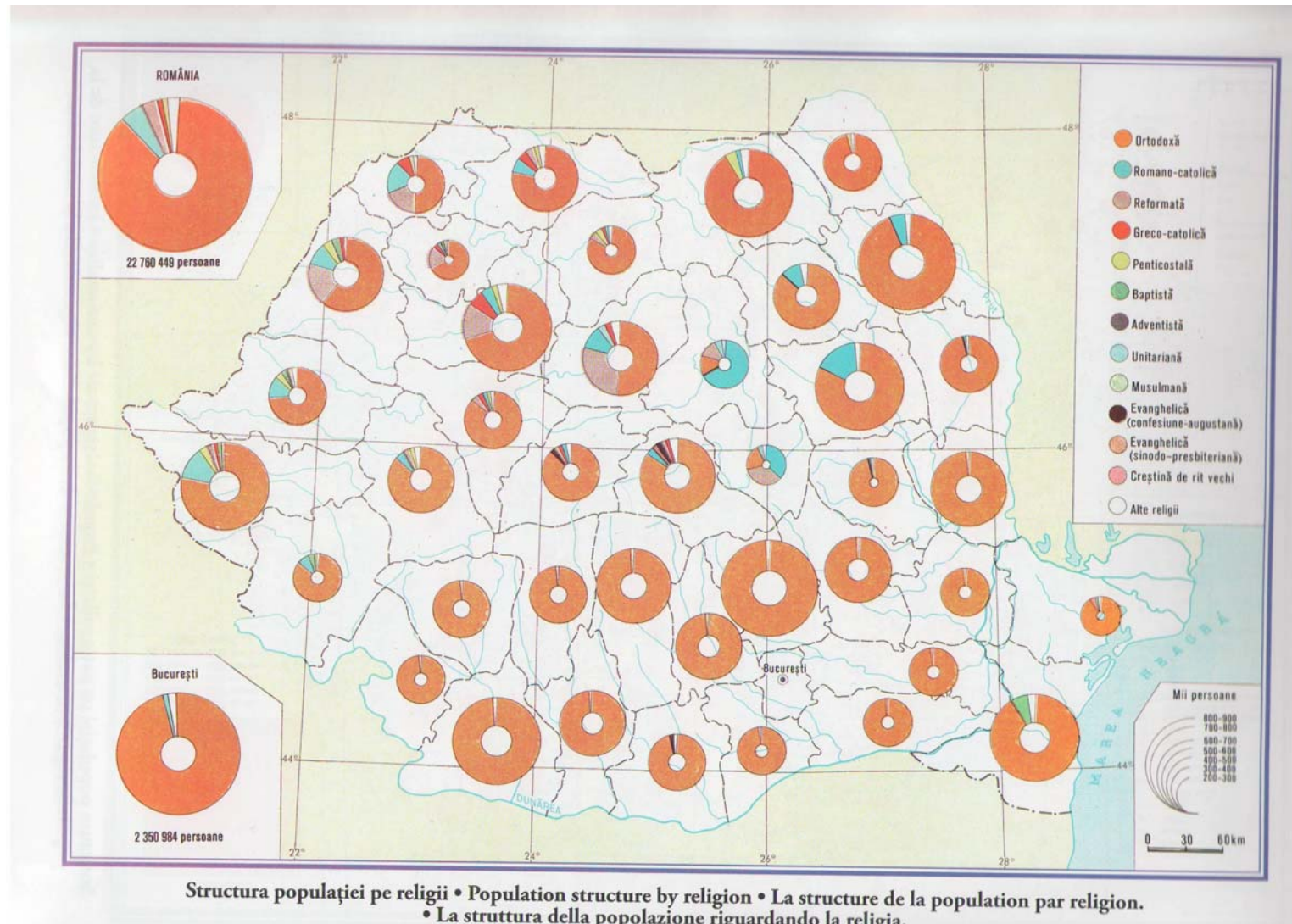
Regionální charakter

România contemporană • Contemporary Romania • La Roumanie d'aujourd'hui • Romania oggi.

Náboženský vliv na tradice: křesťanství – katolické – pravoslavné (biserica ortodoxă, 86,7 %)

Svátky jara - Sărbători de primăvară

1. březen – 1 martie – Mărțișor

Martisoarele bucuria primaverii!

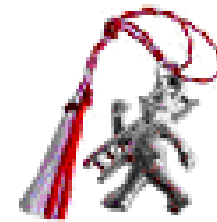
Martisoare pictate

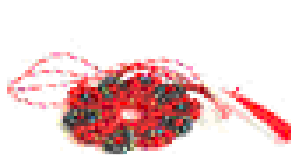
Martisoare din
ceramica

Martisoare din
materiale textile

Martisoare argintate

Martisoare din
margele si flori

Cedou de
martisor

Felicitari

Flori
prin curier

Historie Mărțișoru – naděje, optimismus, víra v úspěch a lepší budoucnost, oslava vítězství života nad smrtí, dnes symbolizuje lásku, obdiv.

- Původ zvyku u Římanů oslava boha Marsu „Martonalie“
- u Tráků nošení stříbrné nebo zlaté mince svázané červenobílou šňůrkou, později mince nahrazeny kamínky (bulharsky „Martenica“)
- **podle pověsti** – záchrana Drakem uneseného Slunce odvážným mladíkem, který ovšem po boji s drakem a vysvobození Slunce vysílen na zasněžené pláni vykrvácí
- **podle legendy** – pasačka ovcí Bába Dochia /Odochia, si uvázala sušenou hrušku na šňůrku (1.-8.3. Zilele Babelor),
- **první ucelené informace poskytuje folklorista Simion Florea Marian (1847 -1907)**

Kdy a jak darujeme Mărțișor

- drobné pozornosti se darují od časného rána 1. března
- dětem, dívkám, ženám
- v Moldavsku i dívky chlapcům
- připíná se na klopou, nebo se nosí na zápěstí
- nosí se přibližně 12 dnů

Velikonoce - Paști

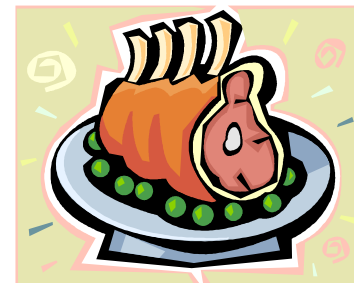

*Obiceiuri și
simboluri pascale*

- 7 týdnů se drží velmi přísný půst
- ryba se smí jíst jen na **Buna Vestire** a na **Floriile**
- pečou se „**cozonaci**“ a „**pasca**“
- barví se vajíčka na červeno

Tradiční velikonoční jídlo

- Předkrm - **Aperitiv**: červená vejíčka a hašé z jehněčích drobů (**ouă roșii și drob de miel**)
- Hlavní jídlo - **Menu principal**: polévka z jehněčího masa, dušené jehněčí maso na zelenině, cibuli a zeleném česneku, jehněčí pečínka (**ciorbă de miel, stufat de miel, friptură de miel**)
- Dezert - **Desert**: **cozonac, pasca**
- K pití - **Ca băuturi**: pálenka a víno (**țuică și vin**)

Symboly Velikonoc

- **Kříž** je symbol ukřižování, opak Zmrtvýchvstání. V roce 325 n.l. císař Konstantin prohlásil právě kříž za oficiální symbol křesťanství. Kříž není tedy jen symbol velikonoční, ale je užíván církví jako symbol víry.
- **Jehně** podle tradice v křesťanských rodinách se o velikonocích jí v rodinách jehněčí maso. Jehně symbolizuje Vykupitele našeho Ježíše Krista, který na sebe vzal hříchy světa a zemřel na kříži jako nevinný beránek
- **Vejce** symbolizuje vzkříšení. Ono samo je nositelem života stává se symbolem obnovy, čistoty, věčnosti. V rumunské lidové tradici se věří, že velikonoční vejčka jsou nositelé zázračné síly: uzdravují, ochraňují.
- **Zajíček** pochází z dob pohanských rituálních slavností věštění zasvěcených bohyni Eastre, kdy se stal symbolem plodnosti. Legenda říká, že bohyně Eastre našla v zimě na poli raněného ptáka. Aby ho zachránila, tak ho proměnila v zaječici a ta si zachovala schopnost snášení vajíček. Dnes symbolizuje úrodnost a plodnost.

Velikonoční zvyky

- Od velikonočního dne až po Nanebevstoupení Páně se lidé v Rumunsku zdraví "Hristos a înviat!" a odpověď zní "Adevărat c-a înviat"
- nosí se ořechový list za opaskem, protože ho měl i Kristus při vystoupení na nebesa.
- stříhají se konce chlupů ocasu dobytka, které se pak zahrabou do mraveniště: " Aby Bůh dal tolik jehňat a telat kolik je mravenců v mraveništi!
- Co se sadí po Ispasu neplodí

Další „druhy“ Velikonoc

- Paștele mic – následující neděle po velikonocích
– Duminica Tomii – sbratření
- Paștele blajinilor – jako vzpomínka na Mojžíšův
přechod Rudého moře
- Paștele cailor – asi šestý týden po velikonocích
„Joia iapelor“ – uzavírání obchodů, koně nebyli
zapřahání, dostávali hojně sena, vyvádění hříbat
na pastvu ... úsloví „la Paștele cailor“ = nikdy

Svatba – nuntă Sňatek - cununie

ženich	mire	nevěsta	mireasă
kmotr	naș	kmotra	nașă
svatebčan	nuntaș	svědek	martor de cununie
občanský sňatek	cununie civilă	církevní sňatek	cununie religioasă
oddací list	Certificat de căsătorie	zásnuby	logodnă
snoubenec	logodnic	snoubenka	logodnică
partner družičky	cavaler de onoare	družička	domnișoară de onoare
družba	vornicel, colăcer	věno	zestre
dohazovač	pețitor	nápadník	pretendent
tchán ženicha	socru mare	tchán nevěsty	socru mic
tchyně ženicha	soacră mare	tchyně nevěsty	soacră mică

Příprava a průběh svatby

- Zásnuby
- Pozvání na svatbu, zasedací pořádek
- Význam družby a kmotrů
- Občanská svatba
- Církevní svatba
- Svatební hostina
- Svatební dary

Oddání na úřadu Cununie civilă

Drobné občerstvení na úřadu

Církevní svatba – Cununie religioasă

Svatební hostina – Petrecere de nuntă

- vítání účastníků svatební hostiny
- zahájení hostiny ve 22.00 hod.
- podávání jídel, tanec, zpěv
- odstrojování nevěsty 3.00 hod.
- předávání svatebních darů (peněz)
- konec svatební hostiny 6.00 hod.

Svatební dort a odstrojení nevěsty a ženicha

Křtiny - Botez

křtelnice	cristelniță
kmotr	naș
kmotra	nașă
křestní list	certificat de botez
rodný list	certificat de naștere
matrika	oficiu de stare civilă
svěcená voda	agheasmă
křtěný	botezat
narozeniny	zi de naștere
jmeniny	zi de onomastică

Křtiny - Botez

- botez – z řečtiny „ponoření do vody“
- vstup do křesťanské komunity
- trojí ponoření do vody – ve jménu Sv. Trojce „Se botează robul lui Dumnezeu (cutare). În numele Tatălui, amin, și al Fiului, amin, și al Sfântului Duh, amin. Acum și pururea și în vecii vecilor, amin.“
- symbolizuje očištění od hříchů

Úmrtí - Deces

- Kult mrtvých – velmi silný, posmrtné rituály
- Tři fáze odtržení duše od těla
- Tři dny leží tělo doma, 3x denně zvoní zvony, speciální pokrmy – **colaci, colivă**
- Třetího dne přichází kněz a začíná obřad

Smuteční obřad – Pompe funeralii

Smuteční průvod:

- věřící s křížem (nechává se hrobu)-
- lidé nesoucí colivu a víno
- jabloňová větev s dary
- nosiči věnců
- nosiči svící
- zpěvák s knězem
- smuteční vůz
- příbuzní
- ostatní
- zásadně bez hudby

Jak se vyjadřuje smutek:

- nosí se na klopě černá páska (40 dnů až 1 rok)
- muži se 40 dnů neholí (do pomenire)
- Při vstupu do domu zemřelého i jinak se zdraví: „**Dumnezeu să-l/s-o ierte!**” místo pozdravu, ale také místo děkuji, při rozdávání darů.

Vzpomínkové rituály

- Tři dny po pohřbu – [pomană](#) – vzpomínkové jídlo
- Po devíti dnech – se schází 9 vdov u košile zemřelého
- Po šesti týdnech a šesti měsících se opět pořádá rozhřešení
- Po roce se pořádá rodinná hostina
- Smutek se drží jeden rok, nechodí se na svatby, netančí se a ženy chodí v černém.
- Dušičky – [ziua /sărbătoarea morților](#) – u pravoslavných nejsou

www.ortodoxism.ro

Městský a vesnický hřbitov

Městský hřbitov v Kluži

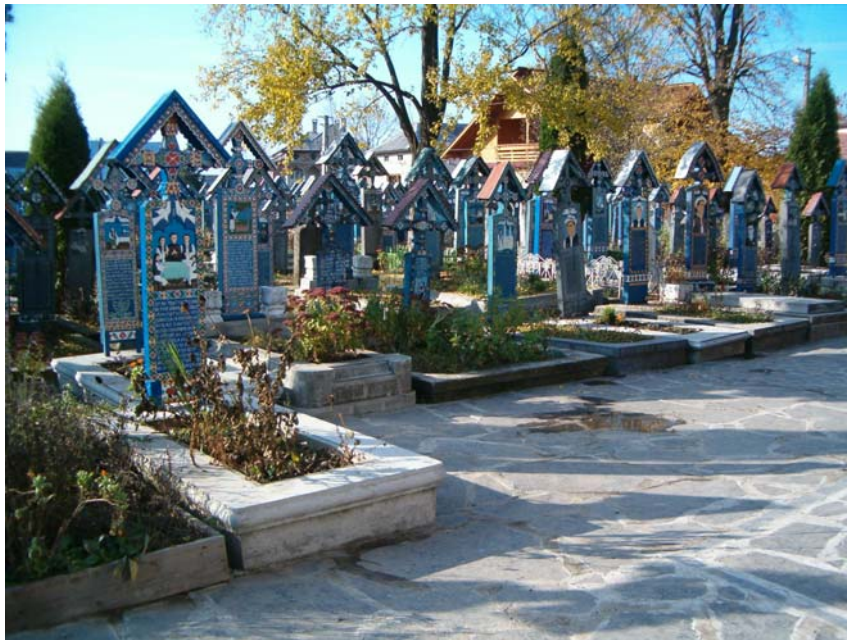

Hřbitov v Sâmbăta de Sus

Veselý hřbitov – Cimitir vesel – Săpânța

Veselý hřbitov – Cimitir vesel – Săpânța

- Zakladatel umělecký řezbář Stan Ion Pătraș (1909 -1977).
- Řemeslně ztvárněné pestrobarevné náhrobky s vyřezanými portréty zesnulých, často doplněné o výjevy z jejich života, vytvořené na přání příbuzných a doplněné o krátké povídky.
- Dřevořezbář vyučil dva své následovatele

Pozor na cestách!

Rozvoj automobilismu v posledních letech v Rumunsku zaznamenal velmi vysokou nehodovost. Často naleznete na silnicích tabule, které nejen upozorňují na špatný stav vozovky nebo jiná nebezpečí, ale přímo počet dopravních nehod za určité časové období a vrakem umístěným často i nad upozorňující tabulí. Nejčastějším nápisem je: „**Viața are prioritate!**“ Život má přednost.

Vánoční tradice a obyčeje - Crăciun

- Předvánoční čas – sv. Mikuláš – Sv. Nicolae
- Zabíjačka na sv. Ignáce – Tăierea porcului
- Zdobení stromečku – împodobirea bradului
- Štědrý den - Ajunul crăciunului
- Vánoce – Crăciunul
- Koledování - Colindatul
- Tři králové - Bobotează

Sv. Mikuláš – Sf. Nicolae

- Moř Nicolae naděluje dětem do botečků nebo pantoflíčků, pokud byly hodné
- Přes 815 000 Rumunů slaví jmeniny
- Nejen Nicolae, ale i Nicoleta aj.
- Crăciun je také jméno (Noël) – asi 500 let staré, jeho původ je nejasný: buď z latinského *creatione* slovanského Крочун
- Dnes i Crăciunescu, Crăciunești aj.

Zabíjačka na sv. Ignáce – Ingatul

Zabíjačka na sv. Ignáce – Ingatul

Vánoční stromeček a dárky

Pom de crăciun și cadouri

- zdobí se baňkami, andílky a světelnými řetězy. Tradice říká, že stromek musí být zdoben Štědrý večer ([Ajunul Crăciunului](#)) z 24. na 25. prosince a odstrojuje se až na svatého Jana.
- Dárky naděluje v noci [Moș Crăciun](#), který jezdí na saních s rolničkami, které jsou tažené koňmi.
“[Sanie cu zurgălăi, frumoși sunt căluții tăi](#)”
- koleda - [colindă](#) 📢

Tradiční vánoční jídlo

Mâncarea tradițională de Crăciun

- Smažené klobásky, tlačěnka, jitrnice, jelita (cârnați, tobă, lebărvuști, caltaboși)
- Sarmale cu varză și mămăliguță
- Vepřová pečeně
- Vánočka zvaná cozonac de crăciun

Původ názvu sarma

- **Sarma** (turecky, *sarma*; srbsky, *capma*, chorvatsky *sarma*; rumunsky, *sarmale*; arabsky *يبرق* (*yabraq*) a podobně je tento pokrm připravován z vinných nebo zelných listů v celé jihovýchodní Evropě. Jedná se vlastně o tradiční jídlo bývalých Otomanských zemí a jejich sousedů. Sarma v turečtině podstatné jméno odvozené od slovesa "sarmak", což znamená "balit" nebo "rolovat".
- Verze z ruské kuchyně je nazývána "*голубцы*" (*golubcy*), a jsou většinou dělány ze zelných listů

Koledování - Colindatul

Sorcova,
Vesela
Să trăiți,
Să-mbătrâniți:
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca un fir de trandafir.
Fiți tare ca piatra,
Iute ca săgeata;
Fiți tare ca fierul,
Iute ca oțelul.

Konec - Sfârșit

Děkuji vám za pozornost, kterou jste mi
věnovali

Vă mulțumesc pentru atenția pe care mi-ați
acordat-o

Více naleznete na - Mai multe găsiți pe
www.rumunstina.eu